

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання Вченої
ради від 25.05.2017 р. № 5

Введено в дію з 01.09.2017 р.
наказ від 26.05.2017 р. № 348

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
017.00.01 ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ
ACADEMIC CURRICULUM
017.00.01 «PHYSICAL EDUCATION»

освітній рівень	другий (магістерський)
галузь знань:	01 Освіта / Педагогіка
спеціальність:	017 Фізична культура і спорт
професійна кваліфікація:	2310.2 - викладач вищого навчального закладу
professional qualification:	2310.2 - teacher of a higher educational institution

Київ 2017

Лист-погодження

Освітня програма «Фізичне виховання»

освітній рівень другий (магістерський)
галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність: 017 Фізична культура і спорт
професійна кваліфікація: 2310.2 - викладач вищого навчального закладу

Розглянуто та затверджено на засіданні
Вченої Ради Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту
Протокол № 4 від 20 грудня 2016 р.

Розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри фізичного виховання та педагогіки спорту
Протокол № 4 від 23 листопада 2016 р.

Розробники:

Диба Т. Г., доктор педагогічних наук, завідувач кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту Київського університету імені Бориса Грінченка
Лопатенко Г. О., кандидат наук фізичного виховання та спорту, доцент кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту Київського університету імені Бориса Грінченка

Рецензенти:

Медведева І.М. - професор кафедри теорії та методики фізичного виховання Інституту фізичного виховання та спорту НПУ ім. М.П.Драгоманова, д.п.н., професор;
Шпиг М.Б. - вчитель-методист фізичної культури ЗОШ №11 м. Києва.

1. Загальна характеристика освітньої програми

Освітня програма (ОП) є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, в якому визначається нормативний зміст навчання, встановлюються вимоги до змісту, обсягу та рівня освітньої та професійної підготовки фахівця

Спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»

Галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка»

Кваліфікації «викладач вищого навчального закладу»

З узагальненим об'єктом діяльності: теоретична і практична діяльність у сфері освіти і науки.

З нормативним терміном навчання (денна форма): 1 рік 4 місяці на базі вищої освіти. Загальний час навчальної підготовки становить 2700/90 (годин/кредитів), що не перевищує існуючі нормативи. Крім теоретичних занять, студенти проходять виробничу практику за напрямом підготовки.

Документ встановлює:

- профіль програми «фізичне виховання»;
- визначення загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей;
- заплановані програмні результати навчання;
- умови навчання, методи;
- внутрішню систему забезпечення якості.

Методологічним базисом освітньої програми підготовки викладача вищого навчального закладу стала Національна рамка кваліфікацій 2011 р. та Освітня програма – Проект «Гармонізація освітніх структур в Європі» («Tuning of educational structures») 2012 р. (табл. 1).

Другий (магістерський) рівень вищої освіти відповідає сьомому НРК і передбачає здобуття особою теоретичних та/або практичних знань, умінь, навичок щодо організації навчального процесу, проведення занять з фізичного виховання у вищих навчальних закладах, фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів; управління суб'єктами сфери фізичної культури і спорту, залучення різних груп населення до занять фізичним вихованням; профілактики захворювань та травматизму, надання долікарської допомоги, ведення здорового способу життя.

Таблиця 1

**Загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності
майбутніх викладачів вищого навчального закладу (узгоджено зі
стандартами Національної рамки кваліфікацій)**

Рі- вень	Знання	Уміння	Комунікація	Автономність і відповідальніс- ть
1(6)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі (Фізична культура і спорт) професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується невизначеністю умов			
	Концепту- альні знан- ня, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень	Розв'язання складних неперед- бачуваних завдань і проблем у спеціалі- зованих сферах професійної діяль- ності та/або навчан- ня, що передбачає збирання та інтер- претацію інформа- ції (даних), вибір методів та інстру- ментальних засобів, застосування інно- ваційних підходів	Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності	Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах
	Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності		Здатність ефективно формулювати комунікаційну стратегію	Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб; здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності

Розробка освітньої програми з підготовки викладача вищого навчального закладу має під собою мету сформувати у магістрів компетентності викладача, здатного до самостійної роботи.

У профілі освітньої програми представлені основні її характеристики (табл. 2).

Профіль програми магістра з фізичного виховання професійна кваліфікація: викладач вищого навчального закладу professional qualification: teacher of a higher educational institution Освітня програма «Фізичне виховання» Academic curriculum «Physical education»		
Тип диплому та обсяг програми	одиничний, 90 кредитів ЄКТС / 1 рік 4 місяці	
Вищий навчальний заклад	Київський університет імені Бориса Грінченка.	
Акредитуюча інституція	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти.	
Період акредитації	01.07.2025	
Рівень програми	НРК України – 7 рівень.	
A	Мета програми	
	Надати спеціальну освіту в галузі фізичного виховання із широким доступом до працевлаштування, підготувати викладачів фізичного виховання із поглибленим знаннями із наступних спеціалізацій: оздоровча фізична культура та фітнес, психологія фізичного виховання і спорту, спортивна журналістика.	
B	Характеристика програми	
1.	Предметна галузь	01 Освіта / Педагогіка
2.	Фокус програми:	Спеціальна
3.	Орієнтація програми	Освітньо-професійна
4.	Особливості програми	Програма дає можливість отримання спеціалізацій: оздоровча фізична культура та фітнес, психологія фізичного виховання і спорту, спортивна журналістика.
C	Працевлаштування та продовження освіти	
1.	Працевлашту-	Асистент, викладач вищого навчального закладу.

	<i>вання</i>	викладач професійного навчально-виховного закладу, педагог-організатор, вчитель загальноосвітнього навчального закладу, тренер-викладач, старший тренер-викладач (ДЮСШ, ФК, спортивного клубу), інструктор з фізкультури, інструктор-методист з фізичної культури та спорту, інструктор-методист спортивної школи, директор (інший керівник) підприємства, закладу, організації фізкультурно-спортивної спрямованості, завідувач спортивною базою, спорудою, начальник команди з виду спорту, спортивний журналіст, спортивний коментар, спортивний психолог.
2.	<i>Продовження освіти</i>	Аспірантура за напрямками: 24.00.01 – олімпійський і професійний спорт; 24.00.02 – фізична культура, фізичне виховання різних груп населення; 24.00.03 – фізична реабілітація; 13.00.02 - Теорія та методика навчання (фізична культура та основи здоров'я), та ін.
D	Стиль та методи навчання	
1.	<i>Підходи до викладання та навчання</i>	Студентоцентроване навчання, що передбачає демократичні засади викладання, зокрема особистісно орієнтований, діяльнісний, творчий підходи
2.	<i>Система оцінювання</i>	Внутрішня система забезпечення якості освіти Університету здійснює безперервний моніторинг якості освітніх послуг, що представлені поточно-підсумковим контролем: усні екзамени, заліки, поточні модульні контрольні роботи, звіти з практики, тести оцінюються відповідно до уніфікованої системи нарахування балів КУБГ (Наказ № 60 від 27.02.2015, «Про затвердження тимчасового положення про організацію освітнього процесу»).
	Програмні компетентності	
1.	<i>Загальні</i>	• Наявність ціннісно-орієнтаційної позиції. • Розуміння значущості для власного розвитку історичного досвіду та європейських цінностей. • Збереження духовних традицій українського народу в європейському культурному просторі. • Розуміння переваг здорового способу життя та прийняття їх як власних цінностей. • Розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії. • Здатність до розуміння та дотримання етичних
	<i>Світоглядна</i>	

		принципів під час виконання професійних обов'язків. • Розуміння значного формуючого впливу вчинків педагога на особистість учнів.
	Громадянська	• Здатність до реалізації прав і обов'язків громадянина України. • Здатність робити свідомий соціальний вибір та застосовувати демократичні технології прийняття рішень. Повага до українського народу, держави України, її символіки, культури, мови. • Уміння діяти з соціальною відповідальністю та громадською свідомістю.
	Комунікативна	• Здатність до міжособистісного спілкування, уникання конфліктних ситуацій, взаємоповаги. • Здатність до ефективного спілкування в усній та писемній формі українською та/або іноземною мовою з коректним використанням професійної термінології. • Здатність до представлення складної комплексної інформації у стислій і зрозумілій для цільової аудиторії формі.
	Інформаційна	• Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології для вирішення завдань взаємодії у різних ситуаціях.
	Управлінська	• Володіння основними управлінськими навичками та маркетинговими стратегіями. • Здатність здійснювати підприємницьку діяльність.
	Самоосвітня	• Здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку. • Спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію.
2.	Фахові	
	Пізнавально-аналітична	• Здатність до розуміння специфічних цінностей та важливості фізичної культури та спорту у житті людини; • Здатність вільно оперувати знаннями з актуальних проблеми сучасного спорту, включаючи історичні організаційні аспекти олімпійського та професійного спорту.
	Загально-педагогічна	• Здатність до формування пізнавальних навичок, безпосередньо пов'язаних з отриманням нових знань, розвитком уяви та креативності серед студентів; • Здатність створити педагогічні та психологічні умови для процесу навчання. • Здатність адаптувати та застосовувати теоретичні

		знання у різних специфічних ситуаціях, що виникають під час освітнього процесу та професійної діяльності.
	Специфічно-педагогічна	• Володіння основними методами і прийомами викладання фахових дисциплін з фізичного виховання у вищій школі; • Здатність використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології у фізичному вихованні та спорті; • Здатність застосовувати професійно-профільовані знання з організації професійно прикладної фізичної підготовки студентів; • Володіння основними методами організації рекреаційних занять різних груп населення; • Здатність використовувати сучасні методи наукових досліджень у фізичній культурі та спорті.
	Лідерська	• Здатність проявляти лідерські якості, включаючи здатність до ефективного спілкування на вищому професійному рівні та відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.
	Організаційна	• Здатність до розв'язання складних спеціалізованих завдань та практичних проблем, що виникають під час професійної діяльності; • Здатність застосовувати знання про економічні, правові та організаційні концепції функціонування фізичної культури і спорту в професійній діяльності; • Володіння основними управлінськими навичками та маркетинговими стратегіями спортивно-масової діяльності.

F	Програмні результати навчання
	▪ Випускник продемонструє знання специфіки освіти як явища культури і соціального інституту в його історичній і соціокультурній динаміці. ▪ Випускник демонструє здатність моделювання навчального процесу, підготовки навчальних (робочих) планів і програм у ВНЗ, а також проектування навчально-пізнавальну та самостійну діяльність студентів в сфері фізичної культури та спорту. ▪ Випускник демонструє здатність створювати педагогічні та психологічні умови для процесу навчання. ▪ Випускник демонструє здатність до ефективного спілкування та

вирішення проблем іноземною мовою.

- Випускник володіє основними методами викладання фахових дисциплін з фізичного виховання у вищій школі, а також демонструє здатність раціонально та науково обґрунтовано організовувати самостійну роботу студентів.
- Випускник демонструє уміння спілкуватися в колективі і виступати перед аудиторією, брати участь у дискусіях і відстоювати свою думку, додержуватись культури поведінки і мовленнєвого спілкування.
- Випускник демонструє вміння проводити всебічну виховну роботу (патріотичного, морально-етичного, екологічного, правового, економічного спрямування) на заняттях усіх типів.
- Випускник демонструє уміння забезпечити теоретичну та практичну підготовку викладачів-тренерів з фітнесу, настільного тенісу, аквафітнесу, атлетизму та володіє методиками персонального тренінгу.
- Випускник демонструє здатність вільно застосовувати знання про актуальні проблеми сучасного спорту, включаючи історичні організаційні аспекти олімпійського та професійного спорту.
- Випускник володіє основними управлінськими навичками та маркетинговими стратегіями спортивно-масової діяльності.
- Випускник демонструє спроможність до формування знань та навичок з організації професійно-прикладної фізичної підготовки студентів ВНЗ.
- Випускник демонструє здатність організувати рекреаційні заняття та фізкультурно-оздоровчі заняття для людей з особливими потребами.
- Випускник демонструє здатність організувати роботу в сфері фізичного виховання, спорту та туристичної діяльності.
- Випускник демонструє вміння аналізувати явища у їх взаємозв'язку і взаємозалежності та виявляти закономірності їх функціонування у сфері фізичного виховання.
- Випускник демонструє здатність застосовувати професійно-профільовані знання з психології здоров'я та здорового способу життя в професійній діяльності.
- Випускник демонструє спроможність до формування поняття про здоровий спосіб життя, навички самоконтролю, раціональне харчування, загартовування.
- Випускник демонструє здатність здійснювати психологічний

	супровід професійної діяльності спортсмена та тренера. ▪ Випускник володіє засобами і методами журналістської майстерності, усвідомлює специфіку журналістської діяльності, змісту комунікаційних процесів і форм передачі інформації. ▪ Випускник демонструє здатність до висвітлення спортивних подій у засобах масової інформації.
--	---

3. Опис програми навчання

3.1. Перелік дисциплін

Навчання проводиться за блоками навчальних дисциплін, в які включені: обов'язкові навчальні дисципліни, спрямовані на формування загальних компетентностей («Освіта як соціальне явище», «Професійне спілкування іноземною мовою»), навчальні дисципліни спрямовані на формування спеціальних (фахових, предметних) компетенцій, виробнича (асистентська) практика, та атестація (підготовка магістерської роботи з теоретико-методичних та педагогічних аспектів фізичного виховання та спорту, захист кваліфікаційної магістерської роботи).

3.2. Навчальний план

Навчальний план визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю та атестацію.

Навчальний план затверджено рішенням Вченої ради Університету.

Зміст і структуру навчального плану було узгоджено та прийнято колективом кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту (табл. 4).

Таблиця 4

Структура навчального плану підготовки магістра

І. Обов'язкова частина		Кількість кредитів
1. Навчальні дисципліни		
Формування загальних компетентностей		
1.	Освіта як соціальне явище <i>Філософія освіти</i> <i>Соціологія освіти</i>	5
2.	Професійне спілкування іноземною мовою	4
Формування спеціальних (фахових, предметних) компетентностей		
1.	Акмеологія у фізичному вихованні	4
2.	Прикладні технології <i>Сучасні інформаційно-комунікаційні технології у фізичній культурі та спорті</i> <i>Науково-педагогічні дослідження у фізичній культурі та спорті</i>	4
3.	Економічно-правові аспекти фізичної культури та спорту	5
4.	Теорія олімпійського та професійного спорту <i>Олімпійський та професійний спорт</i> <i>Актуальні проблеми розвитку сучасного спорту</i>	4
5.	Менеджмент та маркетинг туристичної та спортивно-масової діяльності	6
6.	Професійно-прикладна фізична культура	4
7.	Аксіологія у фізичному вихованні	4
8.	Теорія і технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності	4
9.	Педагогіка і психологія вищої школи	5
10.	Методика викладання дисциплін з фізичного виховання у ВНЗ	6
2. Практика		
1.	Виробнича (асистентська / без відриву)	6
3. Атестація		
1.	Підготовка магістерської роботи з теоретико-методичних та педагогічних аспектів фізичного виховання та спорту	4,5
2.	Захист кваліфікаційної магістерської роботи	1,5
Разом за обов'язковою частиною: 67 кредитів		
II. Вибіркова частина		
4. Навчальні дисципліни		
4.1. Вибір спеціалізації «Оздоровча фізична		

культура та фітнес»		
4.1.1. Навчальні дисципліни		
1.	Сучасні оздоровчі та фітнес технології <i>Фітнес та методика навчання</i> <i>Атлетизм та методика навчання</i> <i>Аквафітнес та методика навчання</i> <i>Основи персонального тренінгу</i> <i>Харчування та ерогенні засоби в фізичній культурі та спорті</i>	12
2.	Менеджмент у сфері фітнес-послуг	5
4.1.2. Практика		
1.	Виробнича (за спеціалізацією / без відриву)	6
Разом за вибірковою частиною: 23 кредити		
4.2 Вибір спеціалізації "Психологія фізичного виховання і спорту"		
4.2.1. Навчальні дисципліни		
1.	Психологія здоров'я та здорового способу життя <i>Психологія здоров'я</i> <i>Психологія здорового способу життя</i>	8
2.	Актуальні проблеми психологічного супроводу ФВ і С <i>Основи психологічного супроводу професійної діяльності спортсмена та тренера</i> <i>Гендерна психологія у ФВ і С</i> <i>Тілесно орієнтовані напрями практичної психології</i>	9
4.2.2. Практика за спеціалізацією		
1.	Виробнича (за спеціалізацією / без відриву)	6
Разом за вибірковою частиною: 23 кредити		
4.3 Вибір спеціалізації "Спортивна журналістика"		
4.3.1. Навчальні дисципліни		
1.	Теорія і практика журналістської майстерності <i>Українська мова в ЗМІ</i> <i>Практична медіа-риторика та стилістика</i> <i>Комунікаційні технології</i> <i>Журналістська творчість</i>	9
2.	Спортивна подія в ЗМІ <i>Практикум зі спортивного інтерв'ювання</i> <i>Загальна технологія підготовки спортивного огляду</i> <i>Теорія та практика спортивного репортажу</i>	8
4.3.2. Практика за спеціалізацією		
1.	Виробнича (за спеціалізацією / без відриву)	6
Разом за вибірковою частиною: 23 кредити		
Разом за навчальним планом: 90 кредитів		

3.3. Засоби діагностики досягнутих програмних результатів навчання

Атестація магістра зі спеціальності «Фізична культура і спорт» здійснюється після виконання студентами навчального плану у повному обсязі. Атестація студента проводиться у вигляді підготовки магістерської роботи з теоретико-методичних та педагогічних аспектів фізичного виховання та спорту та захисту кваліфікаційної магістерської роботи.

Оцінка магістерської роботи здійснюється за 100-бальною шкалою. Магістерська робота має комплексний науково-прикладний характер, підхід до оцінки є багатоаспектним. Оцінюванню підлягають як сам зміст роботи, так і її оформлення та представлення під час захисту (табл. 5).

Таблиця 5

Підстави для оцінки	Норми оцінювання в балах
Практична значущість роботи, наявність результатів впровадження	0-15
Дотримання структури роботи, наявність необхідних структурних елементів	0-5
Теоретико-прикладна цінність дослідження	0-10
Аргументованість висновків	0-20
Якість опрацьованих джерел у списку літератури	0-10
Унікальність роботи (мінімум 75 % унікальності)	0-10
Захист магістерської роботи	0-30

Відповідно до виконаних вимог магістерська робота оцінюється таким чином:

Оцінка за 100-бальною шкалою	Рейтингова оцінка	Оцінка за чотирибальною шкалою
90-100	A	відмінно
80-89	B	Добре
71-79	C	
61-70	D	задовільно
50-60	E	
0-49	F	незадовільно

Критеріально оцінюються результати навчання при формуванні наступних компетентностей випускників:

Загальні:

- Світоглядна.
- Громадянська.
- Комунікативна.
- Інформаційна.
- Управлінська.
- Самоосвітня.

Фахові:

- Пізнавально-аналітична.
- Загально-педагогічна.
- Специфічно-педагогічна.
- Лідерська.
- Організаційна.

4. Умови навчання, методи

Умови навчання, методи та форми навчання кафедра фізичного виховання і педагогіки спорту визначає відповідно до положень про організацію освітнього процесу в університеті.

Мова викладання – державна українська мова.

Форми навчання: денна.

Форми навчання можуть поєднуватися з елементами дистанційних технологій навчання (ЕНК на платформі Moodle). Організація навчального процесу з використанням технологій дистанційного навчання регламентується окремим положенням по Університету, затвердженим наказом ректора № 180 від 28.04.2014 р.

Форми організації освітнього процесу:

- навчальні заняття;
- самостійна робота;
- практична підготовка;
- контрольні заходи.

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності поділяються на види:

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні:* вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з першоджерелами; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Видами навчальних занять є:

- лекція;
- семінарське, практичне, лабораторне;
- консультація.

Лекція – це логічно завершений, науково обґрунтований і систематизований виклад навчального, наукового матеріалу.

Лекція є однією з основних організаційних форм навчальних занять в бакалавраті, що формує у студентів основи знань з певної наукової галузі, визначає напрямок, основний зміст і характер усіх інших видів навчальних занять та самостійної роботи студентів з відповідної навчальної дисципліни.

Як правило, окрема лекція є елементом курсу лекцій, що охоплює основний теоретичний матеріал однієї або декількох тем навчальної дисципліни. Тематика лекцій визначається робочою навчальною програмою дисципліни.

Лекції проводяться, як правило, професорами і доцентами, а також провідними науковими працівниками та спеціалістами, запрошеними для читання лекцій. Лектор, якому доручено читати курс лекцій, зобов'язаний не пізніше ніж за 3 місяці до початку навчального року подати кафедрі складену ним робочу програму з дисципліни та розробити контрольні завдання для виконання підсумкового контролю.

Семінарське заняття – це форма навчального заняття, на якому викладач організовує вивчення попередньо визначених тем. Семінарські заняття можуть проводитись у формі бесіди, обговорення рефератів і доповідей, дискусій, круглих столів, тощо.

Практичне заняття – це організаційна форма навчального заняття, при якій викладач організовує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідних завдань.

Практичні заняття проводяться в аудиторіях, оснащених необхідними технічними засобами навчання, обчислювальною технікою, або в спортивних залах, басейні, на стадіоні, в легкоатлетичному манежі, тренажерному залі. Практичні заняття, за необхідності, можуть проводитись в організаціях, закладах та установах.

Лабораторне заняття – це проведення студентами за завданням викладача дослідів з використанням приладів, інструментів і інших технічних

засобів, тобто це вивчення різних явищ за допомогою спеціального устаткування. Лабораторні заняття проводяться у виді фронтальних експериментів, лабораторних робіт, практикумів і т.п. Ці заняття часто носять дослідницький характер. Лабораторні заняття призначені для практичного засвоєння матеріалу. У традиційній освітній системі лабораторні заняття вимагають спеціального устаткування, макетів, імітаторів, тренажерів і т.д. Ці можливості істотно спрощують задачу проведення лабораторного практикуму за рахунок використання мультимедійних технологій, імітаційного моделювання і т.д. Віртуальна реальність дозволяє продемонструвати тим студентам явища, що у звичайних умовах показати дуже складно чи взагалі неможливо.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) є видом поза аудиторної індивідуальної роботи студента навчального або навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу і завершується обов'язковим звітом щодо його виконання.

Перелік дисциплін, які передбачають виконання ІНДЗ, затверджується на засіданні Вченої ради структурного підрозділу (факультету, інституту) для кожного курсу кожної спеціальності до початку навчального року.

Наявність ІНДЗ обов'язково відображається у робочій навчальній програмі дисципліни. До відома студентів доводяться зміст ІНДЗ, графік звітності по кожному ІНДЗ протягом вивчення дисципліни, кількість балів, можливих для одержання за результатами звітування щодо виконання ІНДЗ та ін.

Консультація – проводиться з метою отримання студентом відповіді на окремі теоретичні чи практичні питання, для пояснення певних теоретичних положень чи аспектів та їх практичного застосування.

Консультація може бути індивідуальною або проводитись для групи студентів. Можливе проведення консультацій в дистанційному форматі (в тому числі в он-лайн режимі). Графік консультацій викладачів складається кафедрою на початку семестру і доводиться до відома студентів.

Самостійна робота – є основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу без участі викладача в час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Метою самостійної роботи є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у студента самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, визначається навчальним планом. Зміст самостійної роботи з кожної навчальної дисципліни визначається робочою навчальною програмою дисципліни та відповідними методичними рекомендаціями. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочою навчальною програмою для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виноситься на

підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних занять.

Практична підготовка студентів – є обов'язковим компонентом навчального процесу і має на меті набуття студентом професійних компетентностей відповідно до різних освітніх програм. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення.

Магістерська робота – це індивідуальне завдання науково-дослідницького, творчого характеру, яке виконує студент на завершальному етапі фахової підготовки за освітнім рівнем другим магістерським і є однією із форм виявлення теоретичних і практичних знань, вміння їх застосовувати при розв'язуванні конкретних наукових, соціальних та виробничих завдань та містить елементи наукової новизни в даній галузі знань або напрямку практичної діяльності.

Наукові керівники бакалаврських робіт призначаються з числа висококваліфікованих працівників кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту, які мають науковий ступінь і / або вчене звання.

Студенти мають право запропонувати свою тему магістерської роботи з обґрунтуванням доцільності її розробки. У таких випадках перевага надається темам, які безпосередньо пов'язані з місцем майбутньої професійної діяльності випускника. Запропонована тематика обов'язково обговорюється на засіданні кафедри і при позитивному рішенні затверджується як тема магістерської роботи.

Перед захистом магістерські роботи проходять обов'язкову перевірку на плагіат. Роботи, що виконані не самостійно, а також ті, що не пройшли перевірку або мають понад 25% співпадань (плагіату), до захисту не допускаються.

5. Внутрішня система забезпечення якості

Сукупність взаємопов'язаних та взаємодіючих елементів організаційної структури, визначених механізмів відповідальності, повноважень та процедур, а також процесів та ресурсів, які забезпечують здійснення загального керівництва якістю та її відповідність встановленим вимогам, які закріплені нормативно-правовими документами, що спрямовані на забезпечення високої якості надання освітніх послуг в Університеті.

Кінцева мета функціонування системи якості – забезпечення підготовки конкурентоспроможного на ринку праці випускника.

Система якості поєднує, впорядковує і спрямовує діяльність всіх структурних підрозділів Університету на здійснення високоякісної підготовки фахівця. Головним принципом функціонування системи якості є студентоцентрованість в усіх складових освітнього процесу в Університеті.

Основними **принципами системи якості** виступають:

- відкритість всіх процесів, пов'язаних із наданням освітніх послуг;

- сучасність змісту, форм, методів і технологій навчання студентів, слухачів та аспірантів;
- варіативність і гнучкість в реалізації освітніх програм;
- об'єктивність оцінок і суджень, постійна рефлексія;
- практична спрямованість освітнього процесу, відповідність потребам ринку праці.

Внутрішня система забезпечення якості освіти реалізується через такі **заходи**:

- моніторинг якості освітнього процесу;
- соціально-педагогічний супровід адаптаційних періодів, що забезпечується проведенням тренінгів, індивідуальною роботою з особами, що мають потребу в зазначеному супроводі;
- постійне оновлення і удосконалення навчально-методичного забезпечення;
- розробка і впровадження в практику роботи нових освітніх програм і удосконалення та оновлення навчальних планів;
- внесення необхідних змін до змісту підготовки фахівців;
- впровадження інноваційних технологій і підходів;
- неперервне підвищення кваліфікації педагогічного та науково-педагогічного персоналу;
- проведення зовнішнього аудиту щодо управління якістю, який здійснюють незалежні установи оцінювання та забезпечення якості вищої освіти.

З метою здійснення внутрішнього **моніторингу якості освіти** проводяться:

- самоаналіз стану підготовки фахівців відповідно до нормативно-правових актів і документів, ліцензійних і акредитаційних вимог тощо;
- періодичний (не менше 2-х разів на рік) аналіз успішності студентів (за курсами / спеціальностями, за структурними підрозділами);
- визначення рейтингу викладачів;
- аналіз відгуків керівників практики (педагогічної тренерської);
- опитування і анкетування роботодавців щодо якості підготовки працівників, які є випускниками Університету;
- залучення роботодавців до роботи в Екзаменаційних комісіях при проведенні атестації.

Постійне оновлення і удосконалення навчально-методичного забезпечення реалізується через:

- щорічне оновлення робочих навчальних програм, які обов'язково обговорюються на засіданнях кафедри;
- оновлення і розробку нових засобів діагностики навчальних досягнень (в т.ч. засобів поточного і підсумкового контролю, атестації). Всі матеріали семестрових і випускових екзаменів розробляються на компетентнісних засадах;
- забезпечення навчальних дисциплін електронними навчальними курсами.

Відповідно до навчальних планів майбутні фахівці за термін навчання проходять різні види практик, метою яких є формування **практичних умінь** і навичок для самостійного прийняття рішень під час професійної діяльності, отримання навичок викладацької діяльності та оволодіння сучасними методами, формами організації праці.

Кафедра приділяє значну увагу **методичному забезпеченню навчального процесу**. У рамках навчальних підрозділів ця робота здійснюється у формах проведення наукових та навчально-методичних семінарів кафедри. Постійно проводиться робота над створенням нових навчально-методичних матеріалів, розширенням і модернізацією бази проходження навчальної і виробничої практик.

Стратегією навчання є надання випускникам широкого спектру знань з фундаментальних і фахових дисциплін, можливості засвоєння навичок самоосвіти, науково-дослідної роботи, розвитку творчих здібностей, своєчасної адаптації до складних обставин майбутньої практичної діяльності у нових ринкових умовах. Організації освітнього процесу потребує значної методичної роботи колективу кафедри. Створюється електронна база навчальних посібників, підручників та інших методичних матеріалів. Особлива увага приділяється широкому впровадженню у навчальний процес елементів інформаційно-комунікативних технологій.